

**Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Факультет економіки, управління та інформаційних технологій
Кафедра економіки та фінансів**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан факультету економіки,
управління та інформаційних
технологій

Юлія НЕГОВСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА

ІННОВАЦІЙНА ЕКОНОМІКА

(назва навчальної дисципліни)

підготовки третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)»
(код і найменування спеціальності)

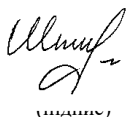
освітньо-наукової програми «Економіка»
(назва освітньо-наукової програми)

тип дисципліни загально-наукової підготовки

2025 рік

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

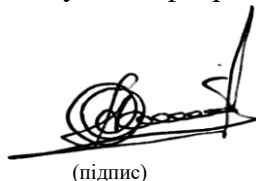

Ірина ШТУЛЕР
(прізвище, ініціали)

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою економіки та фінансів
протокол № 1
від «27» серпня 2025 року

Завідувач кафедри

Петро ОВЧАР

(прізвище, ініціали)

Укладач: *Костюк Валентин Романович*, кандидат економічних наук, доцент.

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: вибіркова

Передумови вивчення навчальної дисципліни: вивчення дисципліни «Інноваційна економіка» доцільне після оволодіння здобувачами вищої фундаментальними знаннями з мікро- та макроекономіки; світоглядними положеннями з економічної теорії та історії економічної думки; поглибленими знаннями економіки підприємства; глибинними знаннями менеджменту та стратегічного управління; комплексного розумінням інвестиційної діяльності та фінансів; концептуальними знаннями з міжнародної економіки;

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Інноваційна економіка» є закономірності формування та функціонування інноваційної економіки, механізми державного та корпоративного регулювання інноваційної діяльності, інституційні та фінансові засади інноваційного розвитку.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин (3 кредити ECTS).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Інноваційна економіка» є формування у здобувачів вищої освіти системного розуміння сутності інноваційної економіки, механізмів її функціонування та розвитку, ролі інновацій як ключового чинника економічного зростання і конкурентоспроможності держави, регіонів та підприємств; набуття навичок аналізу інноваційних процесів і розробки стратегій інноваційного розвитку на макро- та мікрорівні.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Інноваційна економіка» є:

- розкрити теоретико-методологічні засади інноваційної економіки, визначити її сутнісні характеристики та відмінності від традиційних моделей економічного розвитку;
- проаналізувати основні теорії інноваційного розвитку та оцінити їх значення для формування сучасної економічної політики;
- дослідити інструментарій державної інноваційної політики та визначити ефективність його застосування в умовах сучасних економічних трансформацій;
- вивчити механізми фінансування інноваційної діяльності, зокрема інституційні, інвестиційні та фінансові інструменти підтримки інновацій;
- сформувати аналітичні навички оцінювання інноваційної активності на макро- та мікроекономічному рівнях;
- розвинути здатність до розроблення та обґрунтування інноваційних стратегій розвитку підприємств у конкурентному економічному середовищі;
- оцінювати рівень конкурентоспроможності інноваційної економіки на основі сучасних показників, індикаторів та міжнародних порівняльних підходів.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Інноваційна економіка» забезпечує набуття здобувачами освіти компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК02.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК05.	Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК01.	Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей.
СК05.	Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 01.	Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку.
ПРН 03.	Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.
ПРН 05.	Пропонувати нові рішення, розробляти та наукові проєкти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності.
ПРН 08.	Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямків, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.
ПРН 09.	Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем.	пз	лаб.	с. р		л	сем.	пз	лаб.	с. р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Актуалітети інноваційної економіки та інноваційної політики	7	1	2			4	7	1				6
Тема 2. Еволюція розвитку інноваційної економіки	7	1	2			4	9		1			8
Тема 3. Інновації як ключ до економічного розвитку і конкурентоспроможності	7	1	2			4	9		1			8
Тема 4. Державна інноваційна політика	10	2	2			6	9	1				8
Тема 5. Інноваційна економіка та політика корпоративних структур	9	1	2			6	9	1				8
Тема 6. Інноваційна стратегія на мікрорівні	10	2	2			6	9	1				8
Тема 7. Напрями реалізації інноваційної економіки	10	2	2			6	9		1			8
Тема 8. Фінансове забезпечення інноваційної діяльності	10	2	2			6	10	1	1			8
Тема 9. Інституційне та інфраструктурне забезпечення інноваційної економіки	10	2	2			6	9		1			8
Тема 10. Оцінка ефективності та результативності інноваційної економіки	10	2	2			6	10	1	1			8
Усього годин	90	16	20	0	0	54	90	6	6	0	0	78

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Тема 1. Актуальності інноваційної економіки та інноваційної політики

Світоглядне розуміння сутності і ознак інноваційної економіки. Концептуальне розуміння поняття інновацій, їх класифікація. Відмінності між традиційною та інноваційною моделями розвитку. Інноваційна політика як складова економічної політики держави. Інноваційна інфраструктура та екосистема в системі економічних знань.

Тема 2. Еволюція розвитку інноваційної економіки

Історичні етапи становлення інноваційної економіки. Осмислення теорій інноваційного розвитку (Шумпетерівська концепція, теорія довгих хвиль, ендегенне зростання). Технологічні уклади та індустріальні революції. Формування економіки знань в сучасних концепціях та проявах.

Тема 3. Інновації як ключ до економічного розвитку і конкурентоспроможності

Інновації як фактор довгострокового економічного зростання. Вплив технологічних змін на продуктивність праці. Інновації та формування конкурентних переваг підприємств і держав. Глобальні рейтинги інноваційності. Інноваційна спроможність як стратегічний ресурс.

Тема 4. Державна інноваційна політика

Інструменти державного стимулювання інновацій (податкові пільги, гранти, державні замовлення). Формування національної інноваційної системи. Роль держави у розвитку науки та досліджень (R&D). Публічно-приватне партнерство у сфері інновацій.

Тема 5. Інноваційна економіка та політика корпоративних структур

Концептуальне розуміння інноваційної стратегії компанії. Корпоративні інноваційні моделі (відкриті інновації, венчурні підрозділи, стартап-інкубатори). Управління інноваційними проєктами. Інтелектуальний капітал як ресурс компанії.

Тема 6. Інноваційна стратегія на мікрорівні

Зasadничі принципи формування інноваційної стратегії підприємства. SWOT-аналіз інноваційного потенціалу. Життєвий цикл інновацій. Комерціалізація інноваційних продуктів. Управління ризиками інноваційної діяльності.

Тема 7. Напрями реалізації інноваційної економіки

Цифрова трансформація та автоматизація виробничих процесів у контексті розвитку інноваційної економіки. Формування та еволюція високотехнологічних галузей. Стартап-екосистеми та венчурне підприємництво як драйвери інноваційного розвитку. Інноваційні трансформації у сфері послуг. Зелена та циркулярна економіка як стратегічні напрями сталого інноваційного розвитку.

Тема 8. Фінансове забезпечення інноваційної діяльності

Фінансове забезпечення інноваційної діяльності: державні, приватні та міжнародні джерела фінансування. Венчурний капітал і бізнес-ангели у системі підтримки інноваційних проєктів. Краудфандинг як альтернативний механізм мобілізації інвестиційних ресурсів. Інвестиційна привабливість інноваційних проєктів та методи оцінювання вартості стартапів.

Тема 9. Інституційне та інфраструктурне забезпечення інноваційної економіки

Інституційна інфраструктура інноваційного розвитку: технопарки, інноваційні кластери та бізнес-інкубатори. Університети як ключові центри генерації знань та інновацій. Роль регіональної політики у формуванні інноваційних екосистем. Міжнародне науково-технологічне співробітництво як чинник розвитку інновацій.

Тема 10. Оцінка ефективності та результативності інноваційної економіки

Методологічні підходи до вимірювання інноваційної активності. Система показників ефективності науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт (R&D). Економічні та соціальні ефекти інноваційної діяльності. Методи оцінювання конкурентоспроможності інноваційної економіки. Проблеми та обмеження вимірювання інноваційного розвитку.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Актуалітети інноваційної економіки та інноваційної політики	1	1
2	Тема 2. Еволюція розвитку інноваційної економіки	1	
3	Тема 3. Інновації як ключ до економічного розвитку і конкурентоспроможності	1	
4	Тема 4. Державна інноваційна політика	1	1
5	Тема 5. Інноваційна економіка та політика корпоративних структур	2	1
6	Тема 6. Інноваційна стратегія на мікрорівні	2	1
7	Тема 7. Напрями реалізації інноваційної економіки	2	
8	Тема 8. Фінансове забезпечення інноваційної діяльності	2	1
9	Тема 9. Інституційне та інфраструктурне забезпечення інноваційної економіки	2	
10	Тема 10. Оцінка ефективності та результативності інноваційної економіки	2	1
Усього годин		16	6

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Актуалітети інноваційної економіки та інноваційної політики	2	
2	Тема 2. Еволюція розвитку інноваційної економіки	2	1
3	Тема 3. Інновації як ключ до економічного розвитку і конкурентоспроможності	2	1
4	Тема 4. Державна інноваційна політика	2	
5	Тема 5. Інноваційна економіка та політика корпоративних структур	2	
6	Тема 6. Інноваційна стратегія на мікрорівні	2	
7	Тема 7. Напрями реалізації інноваційної економіки	2	1
8	Тема 8. Фінансове забезпечення інноваційної діяльності	2	1
9	Тема 9. Інституційне та інфраструктурне забезпечення інноваційної економіки	2	1
10	Тема 10. Оцінка ефективності та результативності інноваційної економіки	2	1
Усього годин		20	6

План семінарських занять

Тема 1. Актуалітети інноваційної економіки та інноваційної політики

Мета: Сформулювати розуміння сутності інноваційної економіки, її відмінностей від традиційної моделі розвитку та ролі державної інноваційної політики.

Питання до обговорення:

1. Чи можна визначити універсальні ознаки інноваційної економіки, чи вони залежать від рівня розвитку та інституційного середовища конкретної країни?
2. Наскільки існуючі класифікації інновацій адекватно відображають сучасні технологічні та економічні трансформації та чи відображені вони у вашому науковому дослідженні?
3. У чому полягає принципова відмінність інноваційної моделі економічного розвитку від індустріальної, і чи можна говорити про їхнє співіснування в сучасній економіці?
4. Яке місце повинна займати інноваційна політика у структурі державної економічної політики: допоміжний інструмент чи стратегічний пріоритет розвитку?
5. Чи можна сформулювати ефективну інноваційну екосистему без активної ролі держави, чи її розвиток є передусім результатом ринкових механізмів?

Тема 2. Еволюція розвитку інноваційної економіки

Мета: Проаналізувати історичні етапи формування інноваційної економіки та ключові теорії інноваційного розвитку.

Питання до обговорення:

1. Які історичні етапи становлення інноваційної економіки можна вважати визначальними для трансформації сучасних економічних систем?
2. У чому полягають ключові відмінності між класичними та сучасними теоріями інноваційного розвитку?
3. Наскільки концепція «творчого руйнування» впливає на сучасні моделі економічного розвитку?
4. Чи можна розглядати інноваційний розвиток як закономірний етап еволюції економічних систем, чи він є результатом цілеспрямованої державної політики?
5. Які теоретичні підходи до інноваційного розвитку є найбільш релевантними для сучасної глобальної економіки?
6. Які історичні та теоретичні підходи до інноваційного розвитку аналізуються відповідно до вашого дисертаційного дослідження?

Тема 3. Інновації як ключ до економічного розвитку

Мета: Визначити роль інновацій у забезпеченні економічного зростання та конкурентоспроможності.

Питання до обговорення:

1. Чи можна вважати інновації ключовим фактором довгострокового економічного зростання у сучасній економіці знань?
2. Яким чином інновації формують конкурентні переваги національних економік у глобальному середовищі?
3. Чи здатні інновації компенсувати обмеженість традиційних ресурсів у забезпеченні економічного розвитку?
4. Наскільки тісним є взаємозв'язок між інноваційною активністю та рівнем міжнародної конкурентоспроможності країни?
5. Чи можуть інновації виступати фактором економічної нерівності між країнами та регіонами?
6. Яким чином роль інновацій у забезпеченні економічного зростання та конкурентоспроможності розглядається відповідно до вашого дисертаційного дослідження?

Тема 4. Державна інноваційна політика

Мета: Оцінити інструменти державного стимулювання інноваційної діяльності.

Питання до обговорення:

1. Які інструменти державної політики є найбільш ефективними для стимулювання інноваційної діяльності в сучасних економіках?
2. Чи повинна держава відігравати провідну роль у формуванні інноваційного середовища, чи цей процес має визначатися ринковими механізмами?
3. Наскільки ефективними є податкові стимули, гранти та державні інвестиції у підтримці інновацій?
4. Які ризики можуть виникати у процесі державного втручання в інноваційну діяльність?
5. Як міжнародний досвід державного стимулювання інновацій може бути адаптований до національних умов?
6. Які інструменти державного стимулювання інноваційної діяльності аналізуються відповідно до вашого дисертаційного дослідження?

Тема 5. Інноваційна економіка та політика корпоративних структур

Мета: Проаналізувати корпоративні інноваційні стратегії та механізми управління інноваціями.

Питання до обговорення:

1. Які стратегічні підходи використовують компанії для інтеграції інновацій у свою бізнес-модель?
2. Чи є інноваційна стратегія ключовим фактором довгострокової конкурентоспроможності підприємства?
3. Яким чином корпоративна культура впливає на ефективність управління інноваційними процесами?
4. Чи можуть відкриті інновації стати альтернативою традиційним моделям управління інноваційною діяльністю?
5. Які організаційні механізми забезпечують ефективне управління інноваційними процесами на підприємстві?
6. Які аспекти корпоративних інноваційних стратегій розглядаються відповідно до вашого дисертаційного дослідження?

Тема 6. Інноваційна стратегія на мікрорівні

Мета: Сформувати навички розробки інноваційної стратегії підприємства.

Питання до обговорення:

1. Які ключові етапи формування інноваційної стратегії підприємства в умовах динамічного ринкового середовища?
2. Як інноваційна стратегія може інтегруватися із загальною стратегією розвитку підприємства?
3. Які фактори визначають успішність реалізації інноваційної стратегії в сучасних компаніях?
4. Чи можуть інноваційні стратегії бути універсальними для різних галузей економіки?
5. Яку роль відіграє управління ризиками у процесі реалізації інноваційних стратегій?
6. Які підходи до розроблення інноваційної стратегії підприємства досліджуються відповідно до вашого дисертаційного дослідження?

Тема 7. Напрями реалізації інноваційної економіки

Мета: Дослідити сучасні напрями розвитку інноваційної економіки.

Питання до обговорення:

1. Яким чином цифрова трансформація та автоматизація виробничих процесів змінюють структуру сучасної економіки та ринок праці?
2. Чи можна вважати високотехнологічні галузі ключовим драйвером економічного зростання в умовах глобальної конкуренції?
3. Яку роль відіграють стартап-екосистеми та венчурне підприємництво у формуванні інноваційної моделі економічного розвитку?

4. Які трансформації відбуваються у сфері послуг під впливом інноваційних технологій та цифрових платформ?

5. Наскільки концепції зеленої та циркулярної економіки можуть стати стратегічною основою сталого інноваційного розвитку?

6. Які аспекти цифрової трансформації економіки розглядаються відповідно до вашого дисертаційного дослідження, та яким чином вони впливають на інноваційний розвиток?

Тема 8. Фінансове забезпечення інновацій

Мета: Проаналізувати джерела та механізми фінансування інноваційної діяльності.

Питання до обговорення:

1. Які джерела фінансування інновацій є найбільш ефективними в умовах трансформації глобальної економіки?

2. У чому полягає специфіка функціонування венчурного капіталу та бізнес-ангелів у системі підтримки інноваційного підприємництва?

3. Чи може краудфандинг стати повноцінною альтернативою традиційним інвестиційним механізмам фінансування інновацій?

4. Які фактори визначають інвестиційну привабливість інноваційних проєктів у сучасному економічному середовищі?

5. Які підходи застосовуються для оцінювання вартості стартапів та які їхні методологічні обмеження?

6. Які механізми фінансування інноваційної діяльності досліджуються відповідно до вашого дисертаційного дослідження?

Тема 9. Інституційне та інфраструктурне забезпечення

Мета: Розкрити роль інноваційної інфраструктури у розвитку економіки.

Питання до обговорення:

1. Яку роль відіграють технопарки, інноваційні кластери та бізнес-інкубатори у формуванні інноваційної екосистеми?

2. Чому університети розглядаються як ключові центри генерації знань та інновацій у сучасній економіці?

3. Яким чином регіональна політика може стимулювати розвиток інноваційних екосистем?

4. Наскільки ефективним є міжнародне співробітництво у сфері науки та технологій для прискорення інноваційного розвитку?

5. Які інституційні бар'єри можуть стримувати розвиток інноваційної інфраструктури?

6. Які елементи інноваційної інфраструктури аналізуються відповідно до вашого дисертаційного дослідження?

Тема 10. Оцінка ефективності інноваційної економіки

Мета: Навчити оцінювати результативність інноваційної діяльності.

Питання до обговорення:

1. Які методологічні підходи використовуються для вимірювання інноваційної активності на макро- та мікроекономічному рівнях?

2. Наскільки показники ефективності R&D відображають реальний рівень інноваційного розвитку економіки?

3. Які економічні та соціальні ефекти можуть бути результатом інноваційної діяльності?

4. Які методи оцінювання конкурентоспроможності інноваційної економіки застосовуються у міжнародній практиці?

5. У чому полягають основні проблеми та обмеження вимірювання інноваційного розвитку?

6. Які методи оцінювання інноваційної активності застосовуються відповідно до вашого дисертаційного дослідження?

8. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

9. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

10. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Актуалітети інноваційної економіки та інноваційної політики	4	6
2	Тема 2. Еволюція розвитку інноваційної економіки	4	8
3	Тема 3. Інновації як ключ до економічного розвитку і конкурентоспроможності	4	8
4	Тема 4. Державна інноваційна політика	6	8
5	Тема 5. Інноваційна економіка та політика корпоративних структур	6	8
6	Тема 6. Інноваційна стратегія на мікрорівні	6	8
7	Тема 7. Напрями реалізації інноваційної економіки	6	8
8	Тема 8. Фінансове забезпечення інноваційної діяльності	6	8
9	Тема 9. Інституційне та інфраструктурне забезпечення інноваційної економіки	6	8
10	Тема 10. Оцінка ефективності та результативності інноваційної економіки	6	8
		54	78

11. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота – форма організації освітнього процесу, за якої здобувач вищої освіти опановує навчальну дисципліну у позааудиторний час. Метою самостійної роботи є поглиблення засвоєння навчальної програми дисципліни, розвиток дослідницьких компетентностей та інтеграція результатів навчання у виконання дисертаційного дослідження. Самостійна робота спрямована на формування здатності здобувача самостійно здійснювати теоретичні й прикладні наукові дослідження, застосовувати сучасні методологічні підходи, аналітичні інструменти та цифрові технології для визначення світоглядного розуміння інноваційної економіки.

Завдання для самостійної роботи

Підготувати есе на одну з запропонованих тем. Есе — це письмова робота, у якій автор вільно та аргументовано розкриває власні думки, оцінки або аналіз певної теми. Есе базується на аналізі та узагальненні джерел; не містить нових наукових результатів; має оглядовий характер; виконується за встановленою структурою. Типова структура: титульна сторінка; зміст; вступ; основна частина; висновки; список використаних джерел. Мета есе: удосконалення навичок

опрацювання літератури; формування навичок аналізу, систематизації та викладу інформації. Результати виконання завдання повинні апробовані у формі наукової публікації або виступу на науковому заході.

Рекомендовані теми есе:

1. Чи можлива інноваційна економіка без потужної наукової бази, чи це стратегічна ілюзія для країн, що розвиваються?
2. Інноваційна спроможність держави: результат економічної політики чи наслідок інституційної культури та людського капіталу?
3. Держава як драйвер чи гальмо інновацій: де проходить межа ефективного державного втручання?
4. Яка модель інноваційної політики є більш доцільною для України: адаптація західних практик чи формування власної національної моделі?
5. Чи завжди інновації підвищують конкурентоспроможність, чи інколи вони можуть створювати нові економічні ризики та дисбаланси?
6. Університети як центри знань чи як підприємницькі хаби: якою має бути їхня роль у формуванні стартап-екосистем?
7. Венчурний капітал проти банківського кредитування: який фінансовий механізм є більш ефективним для розвитку інноваційного підприємництва?
8. Інновації як драйвер «зеленого» переходу: економічна необхідність чи політична стратегія?
9. Чи здатні сучасні індикатори вимірювати інноваційність економіки, чи вони лише формально відображають інноваційні процеси?
10. Чому інновації часто не доходять до ринку: структурні бар'єри комерціалізації інновацій в Україні.

Варіанти контрольної роботи (для заочної форми здобуття освіти)

Нижче подано варіанти завдань для контрольної роботи, що відповідають змісту тем дисципліни «Інноваційна економіка» та спрямовані на поглиблене опрацювання теоретичних і прикладних аспектів інноваційної економіки.

Необхідно обрати один варіант та виконати наведені завдання.

Вимоги до контрольної роботи: обсяг: 8-12 сторінок тексту (шрифт Times New Roman, 14 pt, міжрядковий інтервал - 1). Слід опрацювати щонайменше 10-12 джерел. Дотримання принципів академічної доброчесності – засадничий принцип навчання. Здійснюйте коректне цитування використаних джерел. Заборонено плагіат: текст має бути оригінальним, з власним аналітичним та філософським осмисленням. Максимальна кількість балів за виконану контрольну роботу – 50 балів (з них максимальна кількість балів за кожне теоретичне питання – 10 балів, за практичне завдання – 30 балів).

Варіант 1

Теоретичні питання:

1. Сутність та ознаки інноваційної економіки.
2. Класифікація інновацій.

Практичне завдання: визначити тип інновації за описом (продуктова, процесна, організаційна тощо) та оцінити її вплив на конкурентоспроможність.

Варіант 2

Теоретичні питання:

1. Інноваційна політика держави.
2. Інноваційна екосистема.

Практичне завдання: запропонувати заходи формування регіональної інноваційної екосистеми.

Варіант 3

Теоретичні питання:

1. Теорія інновацій Й. Шумпетера.

2. Теорія ендогенного економічного зростання.

Практичне завдання: проаналізувати приклад технологічного прориву з позиції теорії інновацій.

Варіант 4

Теоретичні питання:

1. Інновації як фактор економічного зростання.
2. Глобальні рейтинги інноваційності

Практичне завдання: проаналізувати позиції країни в міжнародному рейтингу та визначити слабкі сторони.

Варіант 5

Теоретичні питання:

1. Інструменти державного стимулювання інновацій.
2. Національна інноваційна система.

Практичне завдання: розробити модель взаємодії держави, науки та бізнесу.

Варіант 6

Теоретичні питання:

1. Інноваційні стратегії компаній.
2. Відкриті інновації.

Практичне завдання: запропонувати інноваційну стратегію для підприємства.

Варіант 7

Теоретичні питання:

1. SWOT-аналіз інноваційного потенціалу.
2. Життєвий цикл інновації.

Практичне завдання: побудувати матрицю SWOT для умовного стартапу.

Варіант 8

Теоретичні питання:

1. Венчурний капітал і бізнес-ангели.
2. Краудфандинг як джерело фінансування.

Практичне завдання: оцінити доцільність вибору джерела фінансування для стартапу.

Варіант 9

Теоретичні питання:

1. Інноваційна інфраструктура (технопарки, кластери).
2. Роль університетів у розвитку інновацій.

Практичне завдання: запропонувати модель університетського інноваційного центру.

Варіант 10

Теоретичні питання:

1. Методи оцінки інноваційної активності.
2. Ефективність R&D.

Практичне завдання: розрахувати показник інтенсивності витрат на R&D та зробити висновки.

Неформальна освіта (онлайн-курси та платформи)

З метою розширення індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти та поглиблення результатів навчання з дисципліни «Інноваційна економіка» здобувач має право опановувати онлайн-курси на міжнародних освітніх платформах, зміст яких відповідає проблематиці інноваційної економіки.

Рекомендовані платформи та курси:

Prometheus - <https://prometheus.org.ua>

1. «Економіка для всіх» – базові принципи економічного аналізу.
2. «Підприємництво. Власна справа в Україні» – формування бізнес-моделей та стартапів.
3. «Фінансова грамотність» – розуміння фінансових механізмів інновацій.
4. «Управління проектами» – основи управління інноваційними проектами.

Coursera - <https://www.coursera.org>

1. Innovation Management (Erasmus University Rotterdam)
2. The Strategy of Content Marketing – розвиток інноваційних бізнес-моделей
3. Entrepreneurship: Launching an Innovative Business
4. Managing Innovation and Design Thinking
5. Technology and Innovation Management

Опрацювання зазначених онлайн-курсів не є обов'язковим і здійснюється за власною ініціативою здобувача як форма неформальної освіти.

Порядок зарахування результатів неформальної освіти:

Результати проходження онлайн-курсів можуть бути зараховані як складова самостійної роботи в порядку, визначеному «Положенням про порядок визнання результатів навчання набутих у неформальній/інформальній освіті» <https://nam.kyiv.ua/files/pdf/polozhennia-pro-neformalnu-ta-informalnu-osvitu.pdf>

Максимальна кількість балів – до 10 балів у межах самостійної роботи.

12. Питання для підготовки до підсумкового контролю (диференційований залік)

1. Чи можна сформулювати універсальне визначення інноваційної економіки, чи її сутність залежить від конкретного соціально-економічного контексту?
2. Які ознаки дозволяють відрізнити інноваційну модель розвитку від інших моделей економічної еволюції?
3. Наскільки існуючі підходи до класифікації інновацій відображають сучасну складність технологічних змін?
4. Якою має бути роль держави у формуванні інноваційної політики: стратегічного лідера чи лише регулятора?
5. Чи можлива ефективна інноваційна екосистема без синергії між державою, бізнесом та наукою?
6. Наскільки концепція «творчого руйнування» Й. Шумпетера залишається актуальною для сучасної економіки знань?
7. Чи можна пояснити сучасні технологічні трансформації через теорію довгих хвиль, чи вона потребує переосмислення?
8. Наскільки теорія ендогенного зростання пояснює роль знань та інновацій у сучасному економічному розвитку?
9. Чи є концепція технологічних укладів ефективним інструментом аналізу довгострокових економічних змін?
10. Чи завжди інновації сприяють підвищенню конкурентоспроможності, чи можуть створювати нові економічні дисбаланси?
11. Які фактори формують інноваційну спроможність держави у глобальному конкурентному середовищі?
12. Наскільки ефективними є інструменти державної підтримки інновацій у стимулюванні технологічного розвитку?
13. Чи може національна інноваційна система функціонувати ефективно без розвиненої інституційної інфраструктури?
14. Наскільки публічно-приватне партнерство є ефективним механізмом розвитку інноваційної економіки?
15. Яку роль відіграють інноваційні стратегії компаній у формуванні довгострокових конкурентних переваг?

16. Чи можуть відкриті інновації замінити традиційні внутрішні моделі створення нових технологій?
17. Які управлінські підходи є найбільш ефективними для реалізації інноваційних проєктів у сучасному бізнес-середовищі?
18. Наскільки SWOT-аналіз є релевантним інструментом оцінювання інноваційного потенціалу підприємства?
19. Чи зберігає життєвий цикл інновацій свою класичну структуру в умовах цифрової економіки?
20. Які фактори визначають успішність комерціалізації інновацій на сучасних ринках?
21. Чи є венчурний капітал ключовим драйвером інноваційного підприємництва?
22. Чи може краудфандинг стати ефективною альтернативою традиційним механізмам фінансування інновацій?
23. Які методи оцінювання вартості стартапів є найбільш обґрунтованими в умовах високої невизначеності?
24. Наскільки технопарки та інноваційні кластери сприяють формуванню регіональних інноваційних екосистем?
25. Чи повинні університети трансформуватися з освітніх інституцій у підприємницькі центри інновацій?
26. Яку роль відіграє міжнародне науково-технологічне співробітництво у розвитку національних інноваційних систем?
27. Чи здатні сучасні методи вимірювання інноваційної активності адекватно відображати реальні інноваційні процеси?
28. Наскільки показники ефективності R&D відображають реальний економічний ефект інновацій?
29. Чи може зелена економіка стати новою парадигмою інноваційного розвитку у XXI столітті?
30. У чому полягають основні методологічні проблеми оцінювання інноваційного розвитку економіки?

13. Методи навчання

Методи навчання на лекціях: вербальний метод (лекція, дискусія, консультація, обговорення тощо); методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації, метод демонстрацій: та інші); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо).

Методи навчання на семінарських заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій тощо); практичний, пошуковий метод.

14. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни *«Інноваційна економіка»* використовуються такі методи оцінювання:

Для поточного контролю: у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, написання есе (рефератів), контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти); самостійна робота, неформальна освіта (онлайн-курси та платформи) тощо;

Для підсумкового контролю: проведення підсумкового контролю (усна та/або письмова відповідь, тестування тощо).

15. Засоби діагностики результатів навчання

Поточний контроль може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.

Підсумковий контроль передбачає проведення диференційованого заліку.

16. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Для оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються контрольні заходи у формі поточного та підсумкового контролю знань у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Поточний контроль

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни. Оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти для дисципліни «Інноваційна економіка» відбувається за такими рекомендованими балами:

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти	Кількість балів (від – до)
Аудиторна робота	
Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач тощо	1-5
Тестування	1-5
Ділова гра, практичний кейс тощо	1-10
Інші види аудиторної роботи*	
Самостійна робота	
Реферат, есе тощо	1-10
Інші види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти (участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо); написання наукової статті, участь у конкурсах студентських робіт тощо)	1-10
Інші види самостійної роботи*	
Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-50

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються критерії у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Підсумковий контроль

Максимальна кількість балів за екзамен з початкової дисципліни «Інноваційна економіка» складає **40 балів**.

Для визначення ступеня засвоєння навчальної дисципліни та контрольного оцінювання знань здобувачів вищої освіти за підсумковим контролем застосовуються критерії у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Підсумкова оцінка переводиться у національну систему оцінювання і шкалу ECTS згідно таблиці:

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для екзамену курсової роботи (проекту), практики	для заліку (диференційованого заліку)
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

17. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60											Підсумковий контроль	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	Самостійна робота		
5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50 балів	10 балів	40 балів	100 балів

18. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Інноваційна економіка» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- варіанти завдань для самостійної роботи студентів;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

19. Рекомендована література

Основна

1. Jennifer J. Clark (2020) Uneven Innovation: The Work of Smart Cities. DOI: [10.1080/07352166.2020.1820770](https://doi.org/10.1080/07352166.2020.1820770)

2. Chris Miller (2022) Chip War: The Fight for the World's Most Critical Technology DOI: [10.1057/s41267-024-00701-x](https://doi.org/10.1057/s41267-024-00701-x)

3. Arun Gupta, Gerard George, Thomas J. Fewer (2024) Venture Meets Mission: Aligning People, Purpose, and Profit to Innovate and Transform Society <https://www.amazon.com/Venture-Meets-Mission-Aligning-Transform/dp/1503636283>

4. Костюк В.Р., Шанта В.С. Інновації як ключ до економічного розвитку і конкурентоспроможності підприємств будівельної галузі// Актуальні проблеми економіки. –

2023. - №12. Том 2. (270/2). – с.90-97 https://eco-science.net/wp-content/uploads/2023/12/12-2.23._topic_Valentyn-Kostiuk-Vladyslav-Shanta-90-97.pdf

5. Педченко, Н. С., Нестуля, Ю. О., Кудачький, О. М., & Педченко, М. Г. (2023). Інноваційна екосистема відновлення національної економіки України: теоретичний аспект. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки», (4 (110)), 56-60. <https://www.puet.poltava.ua/index.php/economics/article/view/216>

6. Економіка та організація інноваційної діяльності : навчальний посібник для студентів, що навчаються за спеціальністю 051 – Економіка (для всіх форм навчання) / О. А. Іванова ; Нар. укр. акад. [каф. економіки та права]. – Харків : Вид-во НУА, 2020. – 108 с. <https://numl.org/1hfP>

7. Яцкевич, І. (2022). Інноваційна політика України у післявоєнний період. Економіка та суспільство, (39). <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1392>

8. Азарова, А., Остапчук, Я., & Пугач, В. (2022). Управління людським капіталом підприємства в умовах інноваційної економіки. Економіка та суспільство, (37). <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1205>

9. Волошенюк, Л. В., Горностай, Н. І., & Михальченкова, О. Є. (2020). Інноваційна екосистема: поняття, функції, рівні інноваційного розвитку, приклади. Інноваційна економіка, (1), 3-9. <https://numl.org/1hfQ>

Допоміжна

Краус, Н. М. (2019). Інноваційна економіка в глобалізованому світі: інституціональний базис формування та траєкторія розвитку. <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/26481/>

Соколова, Л., Іванова, В., & Верясова, Г. (2021). Сучасна інноваційна економіка: від піраміди Маслоу до глобальної конкурентоспроможності країни. Економіка та суспільство, (26). <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/353>

Ходаківська, О. В., Гнатенко, І. А., Дяченко, Т. О., & Сабій, І. М. (2021). Моделі підприємництва в умовах інноваційної економіки та економіки знань: управління ресурсами та витратами. *Інвестиції: практика та досвід*, (15), 5-11. <https://www.puet.poltava.ua/index.php/economics/article/view/216>

Біла, І., Посна, В., & Шевченко, О. (2023). Інноваційний розвиток як чинник повоєнної відбудови економіки України. <https://ekmair.ukma.edu.ua/items/36b8bfef-5133-4b54-b005-b90ae1ba0026>

Ковальчук, В. (2023). Аналіз тенденцій інноваційного розвитку національної економіки. *Економіка та суспільство*, (58). <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3290>